

Президенту України

П.О.ПОРОШЕНКУ

Шановний Петре Олексійовичу!

Одним із першочергових кроків подальшого зміцнення обороноздатності та національної безпеки України в умовах відбиття зовнішньої агресії проти нашої країни має бути термінова передача органів військової контррозвідки із складу Служби безпеки України до складу Міністерства оборони України, про що мною вже доповідалось під час засідання Ради національної безпеки і оборони України 4 листопада 2004 року.

Перебування органів військової контррозвідки у складі правоохоронного органу - Службі безпеки України, яка не несе прямої відповідальності за організацію оборони, планування і ведення бойових дій по відбиттю зовнішньої агресії – залишається до цього часу анахронізмом тоталітарного режиму колишнього СРСР.

Ще протягом 2003 – 2005 років під час мого керівництва Службою безпеки України в ній був проведений весь комплекс організаційних робіт по підготовці передачі окремого створеного із цією метою Департаменту військової контррозвідки СБУ до складу Міністерства оборони України.

На базі цього Департаменту планувалось створення в Міністерстві оборони України, відповідно до євроатлантичних стандартів, об'єднаної **Служби воєнної розвідки і контррозвідки України**, яка б підпорядковувалась безпосередньо Верховному Головнокомандуючому – Президентові України та оперативну управлялись би Міністром оборони України. (Додаток №1).

Практично у всіх країнах євроатлантичної спільноти воєнна контррозвідка функціонує у складі органу стратегічного управління Збройними Силами і не є частиною цивільної правоохоронної системи або системи внутрішньої державної безпеки, що є притаманним лише тоталітарним і авторитарним режимам (як наприклад, в Росії або Китаю).

Крім цього, у **2/3 країн євроатлантичної спільноти воєнна контррозвідка об'єднана з воєнною розвідкою в єдиному спеціальну службу держави**. Наявність у складі міністерств оборони низки європейських країн відокремленого від воєнної розвідки органу воєнної контррозвідки, як правило, пояснюється тим, що на цей окремий орган безпеки покладаються завдання не лише контррозвідувального забезпечення Збройних Сил, а й, зокрема, забезпечення безпеки оборонної промисловості.

Навіть під час тоталітарного сталінського режиму у Радянському Союзі з квітня 1943 року по травень 1946 року, з метою підвищення ефективності ведення бойових дій проти фашистської Німеччини, у складі Народного

АПУ Вх. № 05/27456-01

Big 14.05.2015 p.

комісаріату оборони СРСР було створено окреме Головне управління контррозвідки СМЕРШ, а у складі Народного комісаріату ВМФ СРСР – управління контррозвідки СМЕРШ, які підпорядковувались відповідно народному комісару оборони СРСР та народному комісару ВМФ СРСР, і діяли незалежно від органів контррозвідки НКВС СРСР.

Функціонування воєнної контррозвідки як складової частини об'єднаної системи воєнної розвідки та безпеки у складі Міністерства оборони України забезпечить необхідну концентрацію і інтеграцію наявних сил і засобів держави на цьому важливому напрямку організації її оборони, включаючи підсилення контррозвідувального забезпечення безпеки систем військового управління (у т.ч. зв'язку і обміну спеціальними військовими даними), режиму функціонування військових об'єктів і військових частин, а також охорони військової інформації тактичного, оперативного-тактичного та стратегічного рівнів.

Ще у 2004 році “розпорошенні” по територіальних управліннях СБУ підрозділи військової контррозвідки, що організаційно входили до складу загального Департаменту контррозвідки СБУ, були відокремлені у спеціально новостворений Департамент військової контррозвідки СБУ, а через Адміністрацію Президента України на розгляд Верховної Ради України було подано проекти відповідних законодавчих змін для його передачі в Міністерство оборони України.

У 2012 році відбулося чергове розпорошення органів військової контррозвідки шляхом передачі їх до обласних управлінь СБУ із одночасним скороченням їх чисельності та обмеженням їх службових повноважень всередині Збройних Сил України, що завдало суттєвої шкоди обороноздатності нашої держави на початковому етапі агресію проти України.

У зв'язку із зазначеним прошу Вас ініціювати у встановленому порядку розгляд пропозиції передачі компоненту військової контррозвідки з Служби безпеки України до складу Міністерства оборони України і створення у ньому об'єднаної структури воєнної розвідки і воєнної безпеки.

На Ваше рішення.

Додаток: порівняльна таблиця щодо місця військової контррозвідки в органах стратегічного управління збройними силами у країнах євроатлантичної спільноти, на 1 арк., українською і англійською мовами, тільки адресату.

З повагою

Радник Президента України

І.Смешко

«11» 05 2015р.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ЩОДО МІСЦЯ ВІЙСЬКОВОЇ КОНТРРОЗВІДКИ В ОРГАНАХ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗБРОЙНИМИ СИЛАМИ У КРАЇНАХ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ СПІЛЬНОТИ

Воєнна розвідка і військова контррозвідка у складі одного структурного підрозділу Міністерства оборони країни:

1. **Belgium**: the General Intelligence and Security Service (MoD);
2. **Croatia**: Military Security and Intelligence Agency (MoD);
3. **Denmark**: the Danish Defence Intelligence Service (MoD);
4. **Hungary**: Military National Security Service (MoD);
5. **Republic of Ireland**: Defence Forces Directorate of Intelligence (MoD);
6. **Israel**: the Directorate of Military Intelligence (IDF);
7. **Italy**: the Department of Information and Security of the Defence Staff (RIS);
8. **Lithuania**: Second Investigation Department (MOD);
9. **Republic of Macedonia**: Military Service for Security and Intelligence (MoD);
10. **Netherlands**: Military Intelligence and Security Service (MoD);
11. **Romania**: General Directorate of Defence Intelligence (MoD);
12. **Portugal**: Military Intelligence and Security Service (General Staff)
13. **Slovakia**: Military Intelligence Service (MoD)
14. **Slovenia**: Intelligence and Security Service of the Ministry of Defence;
15. **Spain**: Intelligence Service of the Armed Forces (MoD);
16. **Sweden**: Military Intelligence and Security Service (MoD);
17. **Switzerland**: the Federal Intelligence Service (MoD);
18. **Turkey**: Main Intelligence Directorate (General Staff);
19. **United Kingdom**: Defence Intelligence (MoD);
20. **United States**: Defense Intelligence Agency (MoD).

Воєнна розвідка і військова контррозвідка – різні структури у складі Міністерства оборони країни:

1. **Canada**: Intelligence Branch (Canadian Forces), Security Branch (Canadian Forces);
2. **Czech Republic**: Military Intelligence (MoD), Security Department (MoD);
3. **Finland**: the Finnish Military Intelligence Service (MoD), Security Unit (MoD);
4. **France**: Directorate of Military Intelligence (MoD), Directorate for Defense Protection and Security (MoD);
5. **Germany**: Federal foreign intelligence and security service (BND), Federal military security service (MoD);
6. **Norway**: the Norwegian Intelligence Service (MoD), the Norwegian Defence Security Department (MoD);
7. **Austria**: Army Intelligence Office (MoD); Army Counterintelligence Office (MoD);
8. **Poland**: Military Intelligence Service (MoD), Military Counterintelligence Service (MoD);
9. **Portugal**: Defence Strategic Intelligence Service (MoD), Military Intelligence and Security Service (MoD);
10. **Serbia**: Military Intelligence Agency (MoD), Military Security Agency (MoD).